

15/12

Den föreslagna valreformen

är i stort sett acceptabel, även om vissa tekniska invändningar har fog för sig. Man får större proportionell rättvisa än förut och undgår det kartell-system som hör till de mera olustiga faktorerna i vårt politiska liv. För bondeförbundet är reformen särskilt behaglig; partiet slipper att vid nästa val stå som en åsna mellan de gamla kartellbröderna och den nyvunna socialdemokratiska bundsförvanten. Möjligen hade det varit bättre med en starkare anknytning till de reformlinjer som framfördes av det frisinnade partiet för ett tjugotal år sedan, men skillnaden är inte tillräckligt stor för att motivera en politisk strid. Om en valreform av större format har det denna gång inte varit tal, och det lönar sig inte att kritisera valsättsutredningen för att den stannat vid de begränsade synpunkter som den ålagts att beakta.

Däremot är det oroande att den viktigaste av de frågor som anförtratts åt utredningen, nämligen frågan om införande av folkomröstning i andra former än den nu existerande, skjutits på framtiden. Först i vår har man att vänta ett betänkande i detta ämne, vilket rimligen innebär att saken inte kan nå en positiv lösning förrän år 1957. Det finns anledning att anta att det är socialdemokraternas ovilja mot att förverkliga detta krav — trots att det hör till partiets egna programpunkter — som utgör det verkliga hindret. Det främsta regeringspartiet fruktar varje förändring som minskar dess dominerande inflytande.

15/12

Miljardkrediten till Ryssland

försvaras inte av någon; vad som för fem år sedan sades vara regeringens mästerverk betraktas numera allmänt som ett misstag. Men i stället för att som förr skryta över prestationen söker den socialdemokratiska pressen nu komma ifrån ansvaret. Man säger att oppositionen också var med på saken — glömsk av att kritiska synpunkter framfördes endast från oppositionshåll och att dessa avsatte vissa värdefulla resultat i uppgörelsen, glömsk av att oppositionen år 1948 sökte begränsa krediten och att en stark opinion inom den liberala pressen redan från början förutsade misslyckandet. Man påstår också att det är den av rustningar betingade högkonjunkturen som gjort avtalet obehövt — man glömsk alltså att fiaskot var tydligt redan långt innan denna konjunktur började. En socialdemokratisk tidning nöjer sig med sucken "att en episod i svensk handels-historia är passerad utan att ha lämnat större spår efter sig". Att det svenska folkhushållet med all säkerhet förlorat hundratal miljoner under en brydsam period är alltså ett faktum som denna generösa tidning inte finner värt något beaktande.

15/12

Vid en presskonferens

måndagen den 10 december under statsministerns ordförandeskap lämnade statssekreterare Thunborg en intressant redogörelse för beredskaps- och säkerhetsfrågor; bland annat berördes riksstyrelsens förläggning och verksamhet i händelse av krig, säkerhetspolisens arbete och materielanskaffningen för det civila försvaret. Under överläggningen utgick man allmänt ifrån att denna framställning i huvudsak skulle delges allmänheten genom en kommuniké. Statsministern och inrikesministern likaväl som de närvarande tidningsmännen var eniga på denna punkt, och statsministern förklarade att kommunikén skulle utarbetas genom statssekreterare Thunborg och Tidningarnas telegrambyrå. Med hänsyn till detta besked gick alla med på att inte närmare diskutera vilka frågor som eventuellt borde hemlighållas; vad som inte kom med i kommunikén skulle ju enligt den allmänna meningen bara vara några specialuppgifter utan större allmänt intresse. Det löfte som gavs från regeringshåll har emellertid blankt svikits; vad som presterats är bara några rader om en ny beredskapspublicering och ett par uppgifter om sabotagerotelns verksamhet av rent kuriositetsintresse. Man måste fråga sig om tystnaden i detta fall beror på mörkläggningsiver eller ren slapphet. Det förstnämnda synes i och för sig osannolikt, då uppgifterna inte gärna kunde anses riskabla ens ur den mest pedantiskt byråkratiska synvinkel; slapphetshypotesen tillgriper man inte gärna, eftersom framställningen redan var utarbetad. Säkert är att regeringen än en gång i sitt uppträdande mot pressen visat brist på skicklighet och lojalitet.